

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Oboer/127/2013
Identifikačné číslo spisu:	6208204694
Dátum vydania rozhodnutia:	30.06.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Darina Ličková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:6208204694.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávneného POHOTOVOSTĚ, s. r. o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpený: Fridrich Paľko, s. r. o., Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421, proti povinnej F. T., nar. XX. L. XXXX, bytom U., o vymoženie 485,96 eur s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Veľký Krtíš pod sp. zn. 5 Er 2350/2008, o dovolaní oprávneného proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 28. novembra 2012, č. k. 2 CoE 503/2012-43 a o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 28. novembra 2012, č. k. 2 CoE 503/2012-43, takto

rozhodol:

Konanie o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 28. novembra 2012, č. k. 2 CoE 503/2012-43, v časti týkajúcej sa zamietnutia návrhu na prerušenie konania, z a s t a v u j e .

Návrh oprávneného na prerušenie dovolacieho konania sa z a m i e t a .

Dovolanie oprávneného sa o d m i e t a .

Povinnej sa náhrada trov dovolacieho a odvolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Okresný súd Veľký Krtíš poveril súdneho exekútora, aby vykonal exekúciu na základe rozhodcovského rozsudku zo 7. marca 2008 sp. zn. SR 02008/08 Stáleho rozhodcovského súdu, ktorý zriadila Slovenská rozhodcovská, a. s. (ďalej len „označený rozhodcovský rozsudok“).

Okresný súd Veľký Krtíš uznesením z 21. mája 2012, č. k. 5 Er 2350/2008-20, exekúciu zastavil podľa § 57 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“) v spojení s § 45 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní (ďalej len „ZoRK“). Druhým výrokom oprávneného zaviazal nahradiť súdnemu exekútorovi trovy exekúcie vo výške 40,-- Eur, podľa § 203 ods. 2 Exekučného poriadku, s poukazom na ust. § 14, § 15, § 22 a § 23 vyhlášky č. 288/1995 Z. z. o odmenách a náhradách súdnych exekútorov.

V odôvodnení predmetného uznesenia exekučný súd uviedol, že oprávnený navrhol vykonanie exekúcie

na základe exekučného titulu, ktorým je rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu, zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská, a. s., Karloveské rameno 8, 841 04 Bratislava, v rozhodcovskom konaní ustanoveným rozhodcom JUDr. Michalom Rašlom pod sp. zn. SR 02008/08 zo 7. marca 2008.

Súd poukázal na bod 17 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, ktorý upravuje riešenie sporov - rozhodcovskú doložku a bez návrhu účastníka skúmal rozhodcovskú doložku, berúc do úvahy kritéria, na ktorých je založený inštitút neprijateľnej zmluvnej podmienky, a teda, či rozhodcovská doložka začlenená v rámci podmienok štandardnej zmluvy nespôsobuje hrubý nepomer v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa. Exekučný súd v rozhodnutí uviedol, že zmluva uzavretá medzi účastníkmi konania je zmluvou o spotrebiteľskom úvere. Rozhodcovská doložka, ktorá mala v predmetnom konaní založiť legitimitu pre exekučný titul, znemožňuje voľbu spotrebiteľa dosiahnuť rozhodovanie sporu štátnym súdom. Rozhodcovskú doložku si spotrebiteľ osobitne nevyjednal a nemal na výber vzhľadom na jej splynutie s ostatnými štandardnými podmienkami. Mohol len zmluvu ako celok odmietnuť, alebo sa podrobiť všetkým Všeobecným obchodným podmienkam, a teda aj rozhodcovskému konaniu. Rozhodcovská doložka je neprijateľná, pretože nebola spotrebiteľom osobitne vyjednaná a núti spotrebiteľa neodvolateľne sa podrobiť rozhodcovskému konaniu. Nakoľko neprijateľná rozhodcovská doložka sa prieči dobrým mravom a výkon práv a povinností z takejto doložky odporuje dobrým mravom, súd zastavil exekúciu podľa § 57 ods. 2 Exekučného poriadku a § 45 ods. 2 ZoRK.

Na odvolanie oprávneného vec prejednal Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací. Po preskúmaní napadnutého uznesenia rozhodol uznesením z 28. novembra 2012, č. k. 2 CoE 503/2012-43 tak, že návrhy oprávneného na prerušenie konania zamietol a napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil.

Odvolací súd po preskúmaní veci zistil, že oprávnený navrhuje predmetné exekučné konanie prerušiť podľa ust. § 109 ods. 1 písm. b/ pre nesúlad ust. § 44 ods. 2 prvá a druhá veta Exekučného poriadku s čl. 1 ods. 1 prvá veta Ústavy Slovenskej republiky, a tiež podľa ust. § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p.

V tejto súvislosti odvolací súd poukázal na znenie predmetných ustanovení a na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 33/2012 z 29. marca 2012.

Odvolací súd mal za to, že povinnosť vnútroštátneho súdneho orgánu požiadať Súdny dvor o vydanie rozhodnutia o predbežnej otázke, ktorá je zakotvená v druhej vete čl. 267 ZFEÚ nemožno vykladať absolútne, t. j., že vnútroštátny orgán má vždy a za akýchkoľvek okolností povinnosť požiadať o vydanie rozhodnutia o predbežnej otázke. Predpokladom povinnosti začať konanie o predbežnej otázke, týkajúcej sa výkladu komunitárneho práva je v zmysle ustálenej judikatúry Súdneho dvora predovšetkým skutočnosť, či otázka komunitárneho práva, týkajúca sa platnosti alebo výkladu únieového práva je pre riešenie daného prípadu relevantná. Zmyslom riešenia predbežnej otázky nie je rozhodnúť konkrétny spor, ktorý je vo výlučnej kompetencii súdu členskej krajiny, ale zabezpečiť jednotný výklad komunitárneho práva. Zároveň prejudiciálna otázka nastolená Súdnemu dvoru EÚ nesmie byť zjavne neopodstatnená a irelevantná vo vzťahu k prebiehajúcemu konaniu, jej potenciálne zodpovedanie musí mať reálny dosah na prebiehajúci spor, a zároveň nesmie ísť o otázku akademickú v tom zmysle, že táto otázka nemá reálny základ v prejednávacom spore. Odvolací súd pritom poukazuje na rozsudok Súdneho dvora EÚ zo dňa 6. októbra 1982 vo veci CILFIT, C-283/81, v ktorom v bodoch 9 a 10 odôvodnenia uviedol, že čl. 177 ZEHS (teraz čl. 267 ZFEÚ) nepredstavuje ďalší opravný prostriedok pre účastníkov konania pred vnútroštátnym súdom. Nepostačuje teda tvrdenie niektorého z účastníkov konania, že zo sporu vyplýva otázka výkladu práva Spoločenstva, na to, aby bol dotknutý súd povinný usúdiť, že ide o otázku položenú v zmysle čl. 177. Naproti tomu prináleží vnútroštátnemu súdu obrátiť sa na Súdny dvor prípadne i bez návrhu. V druhom rade zo vzťahu medzi druhým a tretím odsekom čl. 177 vyplýva, že súdy, na ktoré sa vzťahuje tretí odsek, majú rovnakú právomoc posúdenia, ako všetky ostatné vnútroštátne súdy vo veci zistenia, či rozhodnutie o otázke práva Spoločenstva je potrebné na vydanie ich rozhodnutia. Tieto súdy teda nie sú povinné postúpiť im položenú otázku výkladu práva Spoločenstva, ak otázka nie je relevantná, to znamená v prípadoch, keď odpoveď na túto otázku, nech

by bola akákoľvek, nemôže mať nijaký vplyv na vyriešenie sporu. Odvolací súd tiež poukazuje na skutočnosť, že v rámci konania podľa čl. 267 ZFEÚ Súdny dvor nie je oprávnený uplatniť právne predpisy Únie na konkrétny prípad, ale môže sa iba vyjadriť k výkladu Zmluvy a aktov prijatých inštitúciami Únie (uznesenie Súdneho dvora EÚ zo dňa 16. novembra 2010, C-76/10, bod 79).

Oprávnený v návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. žiadal odvolací súd, aby Súdnemu dvoru ES na základe čl. 267 ZFEÚ predložil tri prejudiciálne otázky. Odvolací súd považoval za potrebné k tomu zdôrazniť, že je nepochybné, že vnútroštátny poriadok umožňuje riešenie aj takých sporov, ktoré vzniknú zo spotrebiteľských vzťahov v rozhodcovskom konaní podľa ZoRK. Preto považoval v danom prípade oprávneným navrhované predbežné otázky za zjavne neopodstatnené a irelevantné, a to aj vo vzťahu k prebiehajúcemu konaniu, pričom ich prejudiciálne zodpovedanie nemá reálny dosah na prebiehajúce konanie. Z tohto dôvodu nepovažoval za potrebné predložiť oprávneným navrhované predbežné otázky Súdnemu dvoru EÚ, aby mohol rozhodnúť vo veci samej. Judikatúra Súdneho dvora EU mu takýto postup umožňuje (t. j. upravuje výnimky z povinnosti súdu predložiť predbežnú otázku, týkajúcu sa výkladu práva Európskej únie, ak je súdom, proti rozhodnutiu ktorého nie je prípustný opravný prostriedok), a to v prípade, ak k danej otázke existuje ustálená judikatúra Súdneho dvora EU a ak výklad a správna aplikácia práva Európskej únie sú súdu úplne zjavné, t. j. keď toto jeho posúdenie a zhodnotenie neexistencie potreby zahájiť prejudiciálne konanie je plne v súlade s doktrínou *acte éclairé* ako aj s doktrínou *acte clairé*. Doktrína *acte éclairé* (konanie objasnené alebo konanie už rozsúdené) je pritom založená na koherencii a vnútornej konzistencii judikatúry Súdneho dvora EÚ, teda na judikatúre, konštantnej, ustálenej, nemeniacej sa v čase. Predstavuje snahu o to, aby sa neodpovedalo na už zodpovedané a neriešili sa „problémy“, ktoré už problémami v dôsledku existencie konštantnej judikatúry vlastne nie sú. Doktrína *acte clairé* (konanie jasné alebo konanie zrozumiteľné) je založená na postuláte, že začatie konania o predbežnej otázke nie je potrebné v prípadoch, keď sú výklad a aplikácia únieového práva natoľko zrejmé, že nie je potrebné obracať sa s predbežnou otázkou na Súdny dvor ES.

Odvolací súd pre úplnosť dodal, že podľa § 36 ods. 5 Exekučného poriadku, ak osobitný zákon neustanovuje inak, exekučné konanie nemožno prerušiť, nemožno odpustiť zmeškanie lehôt a po skončení exekučného konania nemožno podať návrh na obnovu exekučného konania.

Na základe uvedených skutočností odvolací súd dospel k záveru, že v predmetnom konaní nenastal žiadny z dôvodov uvedených v § 109 ods. 1 písm. b/ a c/ O. s. p. pre prerušenie konania podľa osobitného zákona a ani nie je potrebné obrátiť sa s navrhovanými predbežnými otázkami oprávneného na Súdny dvor EÚ, preto odvolací súd oba návrhy oprávneného na prerušenie konania zamietol.

V ďalšej časti odôvodnenia odvolací súd poukázal na ust. § 45 ods. 1 písm. b/ a písm. c/, § 45 ods. 2 ZoRK; ust. § 57 ods. 2, § 58 ods. 1 Exekučného poriadku; ust. § 53 ods. 1 a ods. 4 Občianskeho zákonníka. Uviedol, že exekučný súd je povinný, a to v každom štádiu vedenia exekúcie dôsledne skúmať, či sú splnené formálne i materiálne predpoklady na vedenie exekúcie. Predovšetkým je povinný skúmať, či podklad, na základe ktorého súdny exekútor vedie exekúciu, je spôsobilým exekučným titulom v zmysle § 41 Exekučného poriadku. V prípade zistenia, že nie sú splnené podmienky materiálnej alebo formálnej vykonateľnosti exekučného titulu, musí exekučný súd na zistenie tejto nezákonnosti adekvátne procesne zareagovať (viď rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo 164/1996).

K námietke oprávneného, že exekučný súd predmetnú zmluvu nesprávne posúdil ako zmluvu o spotrebiteľskom úvere, odvolací súd poukázal na ust. § 23a ods. 1 zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy (ďalej len „Zákon o ochrane spotrebiteľa“). Povinný vykazuje znaky spotrebiteľa vymedzené v ust. § 2 tohto zákona, podľa ktorého spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorá nakupuje výrobky, alebo používa služby pre priamu osobnú spotrebu fyzických osôb, najmä pre seba a pre príslušníkov svojej domácnosti a nepochybné aj podľa § 3 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z. z. Je nepochybné tiež, že veriteľom v zmysle § 3 ods. 1 tohto zákona je fyzická alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania. Z uvedeného vyplýva, že exekučný súd na predmetnú zmluvu správne aplikoval ustanovenia OZ, týkajúce sa úpravy

neprijateľných podmienok v spotrebiteľských zmluvách. Keďže spotrebiteľské zmluvy sú upravené v Občianskom zákonníku, bolo potrebné aj na zmluvu uzatvorenú podľa Obchodného zákonníka v zmysle § 1 ods. 2 Obchodného zákonníka aplikovať úpravu obsiahnutú v Občianskom zákonníku.

Odvolací súd poukázal aj na rozhodnutie, ku ktorému dospel Súdny dvor Európskej únie pri výklade Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých praktikách v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „Smernica“) vo veci C-40/08.

K námietke oprávneného, že súd rozhodol nad rámec zverenej právomoci, odvolací súd uviedol, že rozhodcovský rozsudok má podľa § 35 ZoRK pre účastníkov účinky ako právoplatný rozsudok. Podľa ZoRK to platí pre rozhodnutia vydané rozhodcovským súdom v konaní podľa ZoRK. Rozhodcovskému súdu jeho kompetencia rozhodovať majetkové spory neplynie priamo zo zákona, ale rozhodcovský súd ju získa až na základe dohody medzi účastníkmi sporu v rozhodcovskej zmluve. Z tohto dôvodu je pre posúdenie, či súdu bol alebo nebol predložený exekučný titul, nevyhnutnou súčasťou prieskumu zisťovanie, či bol rozhodcovský rozsudok vydaný na základe rozhodcovskej zmluvy dohodnutej či už vo forme osobitnej zmluvy, alebo doložky k inej zmluve. Pokiaľ rozhodcovská zmluva trpí absolútnou neplatnosťou, ide o právny úkon, ktorý neexistuje a pokiaľ bol vydaný na základe takéhoto právneho úkonu rozhodcovský rozsudok trpí neučinnosťou, nakoľko rozhodcovskému súdu chýbala právomoc na vydanie rozhodnutia. Rozhodcovskú doložku koncipovanú v takom znení, ako vyplýva z bodu 17 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o úvere, exekučný súd správne právne posúdil ako neprijateľnú zmluvnú podmienku obsiahnutú v spotrebiteľskej zmluve. Podstatnou skutočnosťou z hľadiska vyslovenia absolútnej neplatnosti tohto dojednania je skutočnosť, že táto podmienka nebola so spotrebiteľom individuálne dohodnutá, čo vyplýva z jej zaradenia do Všeobecných podmienok poskytnutia úveru vopred pripravenej zmluvy a celkom zjavne tak nemal spotrebiteľ reálnu možnosť obsah predloženej formulárovej zmluvy ovplyvniť, resp. niektoré zo zmluvných dojednaní vylúčiť. Odvolací súd navyše zastal názor, že už samotná forma, v akej sú zmluvné dojednania napísané - a to drobulinkým ťažko čitateľným, resp. takmer nečitateľným husto popísaným písmom - už sama o sebe podstatne sťažuje reálne oboznámenie sa spotrebiteľa s obsahom dojednaní v takomto texte obsiahnutými. Takto vnútená podmienka, ktorá sa netýka priamo predmetu zmluvy, ktorá zvyšuje nerovnováhu medzi dodávateľom a spotrebiteľom, je neprijateľnou podmienkou v zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, na základe ktorého je potrebné túto rozhodcovskú doložku vyhodnotiť ako neprijateľnú podmienku zmluvy, a teda za absolútne neplatný právny úkon. Odvolací súd k tomu dodal, že v tomto prípade je nepochybné, že rozhodcovská zmluva bola spotrebiteľovi vnútená tak, že bola ako doložka zapracovaná do Všeobecných podmienok poskytnutia úveru na zadnej strane formulára zmluvy. Spotrebiteľ teda, ak chcel od dodávateľa získať predmet zmluvy, kvôli ktorému zmluvu uzatváral, nemal inú možnosť, než túto podmienku prijať. Nemohol ovplyvniť výber rozhodcov, resp. rozhodcovského súdu uvedených v predtlačí zmluvy. Už táto skutočnosť zvyšuje nerovnováhu vo vzťahu medzi dodávateľom a spotrebiteľom v neprospech spotrebiteľa. Konečne, rozhodcovské konanie je založené práve na tom, že zmluvné strany sa spoločne dohodnú na výbere osôb (súdu), ktorých objektívnosti a úsudku dôverujú. Naopak, ak dodávateľ vnucuje rozhodovanie sporu jednostranne určeným Rozhodcovským súdom tak, ako to vyplýva z formulára predtlače predmetnej úverovej zmluvy svojím spotrebiteľom, tým spôsobuje značnú nerovnováhu vo vzájomných vzťahoch medzi ním a konkrétnym spotrebiteľom. Spotrebiteľovi bol vnútený tak spôsob rozhodovania budúcich sporov, ako aj subjekt, ktorému má byť táto kompetencia zverená a ktorý je súkromnou osobou, bez toho, aby mal možnosť akejkolvek úpravy či zmeny, pričom nejde o zmluvnú podmienku, ktorá by sa priamo týkala predmetu uzatváratej zmluvy. Exekučný súd preto správne vyhodnotil rozhodcovskú doložku ako neprijateľnú podmienku v zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Neprijateľné podmienky sú v zmysle § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzatvorenia zmluvy neplatné.

Odvolací súd v tejto súvislosti poukázal aj na odôvodnenie uznesenia Ústavného súdu SR č. k. IV.ÚS 55/2011 z 24. februára 2011.

K ďalšej námietke oprávneného, že sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, odvolací súd poukázal na ust. § 58 ods. 1 Exekučného poriadku, v zmysle ktorého exekúciu

zastaví súd na návrh alebo aj bez návrhu, na ktorý správne poukázal aj exekučný súd vo svojom rozhodnutí. V danom prípade návrh na začatie konania, ako to tvrdí odvolateľ vo svojom odvolaní, nebol potrebný, nakoľko exekučný súd konal ex offio bez návrhu tak, ako mu to umožňuje zákon.

Tvrdenie oprávneného, že v predmetnej zmluve o úvere nemusela byť ako podstatná náležitosť dohodnutá o. i. aj ročná percentuálna miera nákladov tak, ako to nesprávne uvádza v odôvodnení prvostupňový súd a taktiež tvrdenie oprávneného o nesprávnom posúdení neprimeranosti úrokov z omeškania, považuje odvolací súd za irelevantné, nakoľko takéto tvrdenia odôvodnenie napadnutého uznesenia exekučného súdu neobsahuje. Odvolací súd na záver uviedol, že ďalšie námietky oprávneného nemali takú povahu, že by boli relevantné privodiť zmenu alebo zrušenie napadnutého rozhodnutia, preto sa s nimi odvolací súd podrobnejšie nezaoberal.

Odvolací v závere odôvodnenia poukázal na ust. § 205 ods. 3 O. s. p. a uviedol, že dôvodová správa vysvetľuje túto úpravu tým, že zákon vyčerpávajúco vypočítava prípustné odvolacie dôvody, a preto dopĺňanie dôvodov odvolania aj po uplynutí lehoty na odvolanie je zbytočné. Na základe uvedeného sa odvolací súd nezaoberal dôvodmi odvolania doplnenými v podaní oprávneného zo dňa 26. júla 2012.

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu podal oprávnený dovolanie, ktoré odôvodnil tým, že:

- a) súd rozhodol nad rámec zverenej právomoci (ust. § 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s ust. § 237 písm. a/ O. s. p.),
- b) v tej istej veci sa už právoplatne rozhodlo (ust. § 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s ust. § 237 písm. d/ O. s. p.),
- c) sa nepodal návrh na začatie konanie, hoci podľa zákona bol potrebný (ust. § 241 ods. 2 O. s. p. v spojení s ust. § 237 písm. e/ O. s. p.),
- d) súd svojím postupom odňal účastníkovi možnosť konať pred súdom (ust. § 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s ust. § 237 písm. f/ O. s. p.),
- e) konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, najmä súd nedostatočne zistil skutkový stav, pretože nevykonal náležité dokazovanie (ust. § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (ust. § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.).

Na základe právnej argumentácie uvedenej v dovolaní oprávnený navrhuje, aby dovolací súd napadnuté uznesenie odvolacieho súdu v celom rozsahu zrušil a keďže rovnakými vadami je postihnuté aj rozhodnutie prvostupňového súdu žiada, aby dovolací súd v celom rozsahu zrušil aj uznesenie prvostupňového súdu a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie a v prípade úspechu bola oprávnenému priznaná náhrada trov dovolacieho konania. Oprávnený tiež navrhol, aby súd prerušil konanie podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. v spojení s § 243c O. s. p. a Súdnemu dvoru EÚ na základe čl. 267 Zmluvy o fungovaní EÚ predložil prejudiciálne otázky v znení, aké je uvedené v dovolaní. Oprávnený tiež navrhol, aby dovolací súd postupoval podľa ust. § 243 O. s. p. a rozhodol o odložení vykonateľnosti napadnutého uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici z 28. novembra 2012, sp. zn. 2 CoE 503/2012, a to so zreteľom na uvedenú právnu argumentáciu a najmä skutočnosť, že napadnuté rozhodnutie vykazuje tak závažné právne nedostatky, že jeho výkon v prostredí právneho štátu je vylúčený.

Proti napadnutému uzneseniu odvolacieho súdu podal oprávnený aj odvolanie v časti, ktorou odvolací súd zamietol jeho návrh na prerušenie konania podľa ustanovenia § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. a čl. 267 Zmluvy o fungovaní EÚ. Svoje odvolanie odôvodnil predovšetkým tým, že súd mu svojím postupom odňal možnosť konať pred súdom podľa § 205 ods. 2 písm. a/ a § 221 ods. 1 písm. d/ O. s. p., že rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia podľa § 205 ods. 2 písm. f/ O. s. p., keď súd nesprávne interpretoval a aplikoval ustanovenia § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. a čl. 267 Zmluvy o fungovaní EÚ v spojení s ustanovením § 36 ods. 5 Exekučného poriadku. Zdôraznil tiež, že napadnuté rozhodnutie je nepreskúmateľné pre nedostatok odôvodnenia, a že v ňom bol nesprávne poučený o nemožnosti napadnúť odvolaním výrok o zamietnutí návrhu na prerušenie konania. Za týchto okolností

je napadnuté rozhodnutie svojvoľné, arbitrárne, porušujúce jeho ústavné právo vyplývajúce z čl. 6 ods. 1 Ústavy SR, ako aj z čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie v označenom rozsahu zrušil a vec vrátil súdu na ďalšie konanie.

Povinná, ani súdny exekútor sa k podaniam oprávneného nevyjadrili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) najskôr skúmal, či sú dané procesné predpoklady, za splnenia ktorých môže konať o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 28. novembra 2012, č. k. 2 CoE 503/2012-43, v časti o zamietnutí návrhu na prerušenie konania.

Oprávnený v procesnom postavení, v ktorom sa nachádza v preskúmvanej veci, bol už účastníkom konania vo viacerých iných, skutkovo a právne obdobných konaniach pred najvyšším súdom, v ktorých - tak, ako aj v tomto prípade - podal odvolanie proti rozhodnutiu krajského súdu; najvyšší súd konanie o jeho odvolaniach v týchto veciach zastavil (viď napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu zo 14. marca sp. zn. 3 Cdo 28/2013 a sp. zn. 3 Cdo 24/2013, ako aj z 25. marca 2013 sp. zn. 3 Cdo 7/2013) s tým, že a) odvolaním možno napadnúť len rozhodnutie súdu prvého stupňa, b) rozhodnutie krajského súdu, ktorým bol v odvolacom konaní zamietnutý návrh na prerušenie konania, a ktorým bolo potvrdené odvolaním napadnuté rozhodnutie, nie je rozhodnutím krajského súdu ako súdu prvého stupňa (ale je rozhodnutím odvolacieho súdu) a c) najvyšší súd na rozhodnutie o odvolaní smerujúcom proti rozhodnutiu odvolacieho súdu nie je funkčne príslušný (§ 9 ods. 1 a 2 O. s. p. a § 10 ods. 1 a 2 O. s. p.). Najvyšší súd na uvedené rozhodnutia v podrobnostiach poukazuje s tým, že aj v preskúmvanej veci sa stotožňuje s právnymi závermi v nich vyjadrenými.

Vzhľadom na to, že funkčná príslušnosť najvyššieho súdu na prejednanie odvolania oprávneného nie je daná, najvyšší súd konanie o odvolaní zastavil (§ 103 a § 104 ods. 1 O. s. p.).

Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 28. novembra 2012 č. k. 2 CoE 503/2012-43 podal včas oprávnený, zastúpený v súlade s § 241 ods. 1 veta druhá O. s. p., skúmal, či je dôvodný jeho návrh na prerušenie dovolacieho konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p.

K podobnému návrhu oprávneného na prerušenie dovolacieho konania sa už najvyšší súd vyjadril vo viacerých iných skutkovo a právne obdobných právnych veciach, v ktorých ten istý oprávnený vystupoval v procesnom postavení dovolateľa. Ako príklad uvádza najvyšší súd rozhodnutia zo 14. mája 2013 sp. zn. 3 ECdo 46/2013, 3 Co 44/2013, z 3. júla 2013 sp. zn. 3 ECdo 76/2013 a z 3. júla 2013 sp. zn. 3 Cdo 34/2013, na ktoré v podrobnostiach poukazuje s tým, že s právnymi závermi v nich vyjadrenými sa stotožňuje aj v preskúmvanej veci, pre účely ktorej opakuje, že Súdny dvor má právomoc vydať rozhodnutie o prejudiciálnych otázkach, ktoré sa týkajú: a) výkladu zmlúv; b) platnosti a výkladu aktov inštitúcií, orgánov alebo úradov alebo agentúr Európskej únie. Pokiaľ ale procesný postup súdov vo veci, v ktorej sa navrhuje prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p., má podklad v aplikácii vnútroštátneho práva, nie je žiadny dôvod pre prerušenie konania.

V danom prípade sa síce v dovolaní napadnutých rozhodnutiach spomína aj Smernica, z určujúceho hľadiska išlo, ale zo strany súdov nižších stupňov o aplikáciu a interpretáciu vnútroštátnych právnych predpisov (Občianskeho zákonníka a Exekučného poriadku). Najvyšší súd vzhľadom na to nedôvodný návrh na prerušenie konania zamietol.

V ďalšom najvyšší súd bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O. s. p.) skúmal, či oprávneným podané dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.). V prejednávannej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu. Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú uvedené v § 239 ods. 1 a 2 O. s. p.,

oprávneným napadnuté uznesenie ale nevykazuje znaky žiadneho z nich. Dovolanie oprávneného preto podľa § 239 ods. 1 a 2 O. s. p. prípustné nie je.

Prípustnosť podaného dovolania by v preskúmvanej veci prichádzala do úvahy, len ak v konaní došlo k niektorej z procesných väd taxatívne vymenovaných v § 237 O. s. p. Oprávnený procesné vady konania v zmysle § 237 písm. b/, c/ a g/ O. s. p. netvrdil a existencia týchto väd nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť jeho dovolania preto z týchto ustanovení nevyplyva.

K obsahovo rovnakým námietkam oprávneného, z ktorých vyvodzuje prípustnosť a opodstatnenosť jeho dovolania podaného v preskúmvanej veci, sa už najvyšší súd vyjadril vo viacerých iných skutkovo a právne obdobných právnych veciach, v ktorých ten istý oprávnený vystupoval v procesnom postavení dovolateľa. Ako príklad uvádza najvyšší súd rozhodnutia z 28. februára 2013 sp. zn.: 2 Cdo 17/2013, z 30. apríla 2013 sp. zn.: 2 ECdo 16/2013, z 24. mája 2013 sp. zn.: 2 ECdo 90/2013, z 26. júna 2013 sp. zn.: 2 Cdo 7/2013, z 26. júla 2013 sp. zn.: 2 ECdo 63/2013, z 3. júla 2013 sp. zn.: 3 Cdo 58/2013, 14. mája 2013 sp. zn.: 3 ECdo 46/2013, 3 Co 44/2013, 3. júla 2013 sp. zn.: 3 ECdo 76/2013, 3. júla 2013 sp. zn.: 3 Cdo 34/2013, 6. augusta 2013 sp. zn.: 3 Cdo 2/2013 a 6. augusta 2013 sp. zn.: 3 Cdo 45/2013 a konštatuje, že právne závery, ku ktorým dospel v týchto rozhodnutiach, sú plne opodstatnené aj v preskúmvanej veci.

V rozhodnutiach uvedených v predchádzajúcom odseku najvyšší súd konštatoval, že: Prípustnosť dovolania z dôvodu nedostatku právomoci súdu (§ 237 písm. a/ O. s. p.) je daná, iba ak súd rozhodol vo veci, o ktorej nemal rozhodnúť; rozhodovanie súdov v exekučných veciach ale vyplýva priamo zo zákona (viď napríklad § 29, § 38 ods. 3 a § 44 ods. 1 Exekučného poriadku).

Vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, nie je rozhodnutím o veci samej, a preto nezakladá prekážku právoplatne rozhodnutej veci v zmysle v § 237 písm. d/ O. s. p. (viď aj rozhodnutie najvyššieho súdu z 1. februára 2012 sp. zn. 5 Cdo 205/2011 a tiež Ústavného súdu Slovenskej republiky z 13. júna 2012 sp. zn. III. ÚS 254/2012).

Ustanovenie § 237 písm. e/ O. s. p. dopadá iba na prípady, kedy súd prejednal a meritórne rozhodol vec, hoci nebola splnená jedna z procesných podmienok konania - nebol podaný (žiadny) návrh na začatie konania vo veci, ktorá nemôže začať bez návrhu; v danom prípade ale bol podaný návrh na vykonanie exekúcie.

Nejde o vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p., ak súd pri skúmaní, či je exekučný titul vykonateľný (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku), vychádza z tvrdení oprávneného v návrhu na vykonanie exekúcie a z exekučného titulu a nevykonáva dokazovanie (ako procesnú činnosť súdu osobitne upravenú v ustanoveniach § 122 až § 124 O. s. p.), lebo je postačujúce, ak sú rozhodujúce skutočnosti dostatočne osvedčené okolnosťami vyplývajúcimi zo spisu.

Nejde o vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p., ak súd oboznamovanie s obsahom listín, ktoré je zamerané na posúdenie, či k návrhu na vykonanie pripojený exekučný titul je formálne aj materiálne vykonateľný, nevykonával na pojednávaní a za prítomnosti oprávneného a povinného; obdobne - teda aj bez nariadenia pojednávania, vykonania dokazovania a osobnej účasti oprávneného - môže exekučný súd dospieť k tomuto záveru aj pri riešení identickej otázky (vykonateľnosti exekučného titulu) v neskorších štádiách exekučného konania.

Ak sa exekúcia navrhuje na podklade rozhodnutia takého rozhodcovského súdu, ktorý nemal právomoc vydať ho, zastavením exekúcie sa neodopiera právo na výkon rozhodnutia a neznemožňuje oprávnenému možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.); pokiaľ v určitej veci nedošlo k uzavretiu (platnej) rozhodcovskej zmluvy, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a v takom prípade ani nemohol vydať rozhodcovský rozsudok (R 46/2012).

Tieto právne závery zastáva najvyšší súd aj v preskúmvanej veci. Najvyšší súd sa stotožňuje s

názorom, že v danom prípade uzavretá rozhodcovská doložka - z dôvodov vysvetlených už súdmi nižších stupňov - je neprijateľná podmienka spotrebiteľskej zmluvy (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka), čo zakladá jej neplatnosť. Neplatná rozhodcovská doložka nemohla založiť právomoc rozhodcovského súdu vydať označený rozhodcovský rozsudok, ktorý vzhľadom na to nie je vykonateľný exekučný titul.

Osobitne k námietke oprávneného, že § 57 ods. 5 Exekučného poriadku (údajne) v znení účinnom v čase zastavenia exekúcie ukladal súdu, aby pri postupe podľa § 57 ods. 1 písm. g/ a k/ nariadil pojednávanie, najvyšší súd uvádza, že súd prvého stupňa exekúciu zastavil uznesením z 21. mája 2012, teda v čase, keď nebol povinný nariadiť pojednávanie (túto povinnosť by mal až s účinnosťou od 9. augusta 2012 do 31. decembra 2012, pričom od 1. januára 2013 podľa § 58 ods. 2 Exekučného poriadku má súd možnosť, nie povinnosť, nariadiť v takomto prípade pojednávanie, ak je to nevyhnutné pre objasnenie veci). Odvolací súd v danom prípade nenariadil odvolacie pojednávanie, lebo mu to umožňovalo ustanovenie § 214 ods. 2 O. s. p. V danej veci nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie v zmysle § 214 ods. 1 písm. a/ O. s. p. a rovnako nebol splnený ani jeden z dvoch ostatných predpokladov (§ 214 ods. 1 písm. b/ a c/ O. s. p.), za splnenia ktorých predseda senátu odvolacieho súdu musí vždy nariadiť pojednávanie. Z uvedeného vyplýva, že nariadenie pojednávania bolo na úvahe odvolacieho súdu. Rovnako najvyšší súd nevzhliadol dôvody, pre ktoré by bolo potrebné nariadiť pojednávanie, či už pred súdom prvého stupňa alebo pred odvolacím súdom. V tejto súvislosti najvyšší súd považuje za potrebné uviesť, že v štádiu, pri ktorom súd skúma, či žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrh na vykonanie exekúcie alebo exekučný titul nie sú v rozpore so zákonom (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku), sa vychádza z tvrdení oprávneného v návrhu na vykonanie exekúcie a z exekučného titulu. V tomto štádiu súd nevykonáva dokazovanie (ako procesnú činnosť súdu osobitne upravenú v ustanoveniach § 122 až § 124 O. s. p.) - postačujúce je totiž, ak sú rozhodujúce skutočnosti dostatočne osvedčené okolnosťami vyplývajúcimi zo spisu, vrátane do neho založených listín. Vzhľadom na to sa oboznamovanie s obsahom listín, ktoré je zamerané na posúdenie splnenia podmienok konania a predpokladov pre vyhovie žiadosti súdneho exekútora o poverenie na vykonanie exekúcie, nemusí vykonávať na pojednávaní a za prítomnosti oprávneného a povinného.

Je potrebné ešte k argumentácii oprávneného uviesť, že už súd prvého stupňa konštatoval neprijateľnosť rozhodcovskej doložky a povinný v ďalšom konaní pri vedomí tohto záveru súdu o neprijateľnosti podmienky (z rozhodnutia súdu prvého stupňa) nevyjadril vôľu, že si nepraje, aby bolo vylúčené jej uplatnenie, čím by vlastne vyslovil súhlas s dotknutou zmluvnou podmienkou. Odvolací súd pri zistení totožného záveru o neprijateľnosti zmluvnej podmienky ako súd prvého stupňa mohol ex offo vyvodzovať dôsledky tohto zistenia. Oprávnený i povinný mali v konaní tak pred súdom prvého i druhého stupňa možnosť oboznámiť sa s obsahom spisu, avšak najneskôr z rozhodnutia súdu prvého stupňa už mali vedomosť o tom, že v konaní sa posudzuje otázka formálnej i materiálnej vykonateľnosti exekučného titulu (čo je napokon exekučný súd povinný), a že v rámci tohto posudzovania sa skúma prijateľnosť rozhodcovskej doložky, od ktorej odvodzoval rozhodcovský súd svoju právomoc na rozhodnutie veci rozhodcovským rozsudkom, ktorý bol predložený v tomto konaní ako exekučný titul. Oprávnený zaujal stanovisko k právnomu záveru súdu prvého stupňa o neprijateľnosti rozhodcovskej doložky v podanom odvolaní. Legitímne teda mohol očakávať v odvolacom konaní otváranie otázky prijateľnosti rozhodcovskej doložky, ale napokon aj v prvostupňovom konaní, pretože exekučný súd je povinný skúmať vykonateľnosť exekučného titulu (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku) a taktiež je aj bez návrhu povinný zastaviť exekúciu prebiehajúcu na základe tuzemského rozhodcovského rozsudku, ak zistí v rozhodcovskom konaní také vady, výsledkom ktorých je, že rozhodcovský rozsudok zaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom (§ 45 ods. 2 ZoRK).

V odôvodnení svojho rozhodnutia súd prvého stupňa zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody rozhodnutia. Rovnako odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdil. Ich rozhodnutia nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné, pretože súdy sa pri výklade a aplikácii

zákonných predpisov neodchýlili od znenia príslušných ustanovení a nepopreli ich účel a význam. Námieta oprávneného, týkajúca sa nedostatočného odôvodnenia písomného vyhotovenia rozhodnutí súdov oboch stupňov rovnako nie je dôvodná.

K námietke oprávneného, že slovenský preklad Smernice Rady 93/13/EHS nie je správny, najvyšší súd uvádza, že až do nadobudnutia účinnosti nariadenia Rady č. 216/2013 zo 7. marca 2013 o elektronickom uverejňovaní Úradného vestníka Európskej únie je právne záväznou jeho písomná podoba, ktorej vyhotovenia v slovenskom jazyku zabezpečuje Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky (§ 3 zákona č. 416/2004 Z. z. o úradnom vestníku Európskej únie).

Oprávneným namietaná neúplnosť alebo nesprávnosť skutkových zistení súdov, nepreskúmateľnosť ich rozhodnutí (R 111/1998 a tiež III. ÚS 551/2012) a nesprávnosť právneho posúdenia, na ktorých tieto rozhodnutia spočívajú (R 54/2012), nie sú vady konania v zmysle § 237 O. s. p. a prípustnosť dovolania nezakladajú.

Vzhľadom na to, že v dovolacom konaní sa nepotvrdila existencia procesných väd konania, tvrdených oprávneným, nevyšli najavo ani iné vady uvedené v § 237 O. s. p. a prípustnosť podaného dovolania nevyplýva z § 239 O. s. p., najvyšší súd odmietol procesne neprípustné dovolanie oprávneného podľa § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p.

V dovolacom konaní úspešnej povinnej vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti oprávnenému, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. a § 142 ods. 1 O. s. p.). Najvyšší súd však nepriznal povinnej náhradu trov odvolacieho a dovolacieho konania, pretože povinná návrh na jej priznanie nepodala (§ 151 O. s. p.).

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.